

แบบทดสอบเกณฑ์ชกรรรมไทยปฏิบัติ ๑๗
เขียนคำตอบในกระดาษ

๑. เกสรตัวผู้ชื่ออะไร
๒. มีสรรพคุณใด

fl "๕

๑. คีวัว

๒. แก่คี่ซ่าน บำรุงน้ำดี บำรุงโลหิต เป็นกระสายทำให้ยาแล่นเร็ว

fl "๕

๑. เกสรตัวผู้คืออะไร ? ใช้ส่วนใดทำยา ?
๒. มีสรรพคุณใด เป็นตัวยาอยู่ในพิกัดใด

fl "๕

๑. เสือ ใช้กระดูกทำยา

๒. บำรุงกระดูก เลือด เนื้อ ไขข้อ แก้ปวดเมื่อยหัวเข่า พิกัดเนาวเขี้ยว

fl "๕

คำถาม

เกสรตัวผู้คืออะไร และมีสรรพคุณอะไร ?

3

fl ' ๗

๑. ดินร้งหมาล่า

๒. แก้กระหายน้ำ ดับพิษร้อนถอนพิษอักเสบ

fl "๕

๑. เกสรตัวผู้ชื่ออะไร ?

๒. ในงานสาธิตอนุกรมวิธาน ใช้แก้อาการใด อย่างไร (บอกให้ครบถ้วน) ?

fl "๕

๑. ชุมเห็ดไทย

๒.๑ อาการท้องผูก ใช้เมล็ดแห้งคั่ว ๒ ช้อนคาว ถึง ๒ ช้อนครึ่ง (จำนวน ๑๐ - ๑๓ กรัม) ต้มหรือชงน้ำร้อนดื่ม ดื่มแล้วอาจมีอาการง่วงนอน

๒.๒ อาการขัดเบา ช่วยปัสสาวะ ใช้เมล็ดแห้งคั่ว วันละ ๑-๓ ช้อนคาว (จำนวน ๕ - ๑๕ กรัม) ใส่น้ำ ๑ ลิตร แล้วตั้งไฟต้มให้เหลือ ๖๐๐ มิลลิลิตร แบ่งดื่มวันละ ๓ ครั้งๆละ ๒๐๐ มิลลิลิตร หลังอาหาร

5

www.thaicrudedrug.com
by Sudarat Homhual

๑. เกสรวัตถุนี ชื่อว่าอะไร ?
๒. ส่วนหัว มีสรรพคุณใด มีข้อควรระวังในการใช้หรือไม่ ?

fl . "๕

5

www.thaicrudedrug.com
by Sudarat Homhual

๑. กวาวเครือแดง
๒. หัว รสเย็นเบื่อเมา สรรพคุณ บำรุงเนื้อหนังให้
เต่งตึง บำรุงสุขภาพให้สมบูรณ์ บำรุงความกำหนัด
(ถ้ารับประทานมากอาจเป็นอันตรายได้)

fl "๕

๑. เกสรตัวผู้ ชื่อว่าอะไร ?
๒. ในสสม.ใช้ส่วนใด แก้อาการใด อย่างไร ?

fl "๕

๑. มะพร้าว

๒. ใช้น้ำมันมะพร้าว ใช้น้ำมะพร้าว มาปรุงเป็นยารักษาแผลไฟไหม้ น้ำร้อนลวก วิธีใช้ทำได้โดยการนำเอาน้ำมันมะพร้าว ๑ ส่วน ใส่ในภาชนะคนพร้อมๆ กับเติมปูนใส ๑ ส่วน โดยเติมทีละส่วนพร้อมกับคนไปด้วยคนจนเข้ากันดี แล้วใช้ทาที่แผลบ่อยๆ

fl "๕

๑. เกสรตัวผู้ ชื่อว่าอะไร ?

๒. มีสรรพคุณใด นอกจากขยายหลอดเลือดหัวใจ แก้น้ำกาม
เคลื่อนขณะหลับ ?

๑. คีบัว

๒. แก๊กกระหายหลังจากอาเจียนเป็นโลหิต

fl "๕

๑. เกสรตัวผู้ ชื่อว่าอะไร ?
๒. มีสรรพคุณใด ?

fl "๕

www.thaicrudedrug.com
by Sudarat Homhual

๑. กระแตไต่ไม้

๒. ขับปัสสาวะ แก่นิ้ว แก่เบาหวาน เบื่อพยาธิ แก่ไตพิการ แก่แผลหูพอง

fl "๕

๑. เกสรวัลตฤณี ชื่อว่าอะไร ?
๒. มีสรรพคุณใด

๑. กำยาน
๒. แก้วม บำรุงเส้นเอ็น แก้วหลอดลมอักเสบ
เสมานแผล แก้วขัดเบา

www.thaicrudedrug.com
by Sudarat Homhu

๑. เกสรตัวผู้ ชื่อว่าอะไร ?
๒. ส่วนใบมีสรรพคุณใด ?

www.thaicrudedrug.com
by Sudarat Homhu

๑. ส้มป่อย
๒. ใบ รสเปรี้ยวฝาดเล็กน้อย สรรพคุณ
ถ่ายเสมหะ ล้างเมือกมันในลำไส้ แก้บิด
ฟอกล้างโลหิตระดู ประคบให้เส้น
เอ็นอ่อน

๑. เกสรวัตถุนี้ ชื่อว่าอะไร ?
๒. ส่วนเปลือกมีสรรพคุณใด ?

๑. ขี้ไต้

๒. เปลือกต้นรสฝาด สรรพคุณ
แก้บิด แก้อุจจาระเป็นฟอง แก้ปวด
เบ่ง สมานแผล

๑. เกสรตัวผู้ ชื่อว่าอะไร ? มีสรรพคุณเสมอกับอะไร ?
๒. หากต้องการป้องกันเด็กอ่อนไม่ให้ท้องอืดเพื่อ ใช้อย่างไร ?

fl "๕

๑. กานพลู มีสรรพคุณเสมอกับ ลูกจันทน์

๒. ใช้ดอกแห้ง ๑ - ๓ ดอกแช่ไว้ในกระติกน้ำร้อนที่ใช้ชงนมให้เด็กอ่อน

fl . "๕

คำถาม

๑. เกสรชั้วตฤนี้ชื่อว่าอะไร ?
๒. มีกึชชนิด อย่งไรบ้าง ?
๓. ส่วนใด หั่นตากแดดปรงเป็นยา
ธาตุ ?

© ธิปติย์ พ.

13

๑. มะตูม

๒. มี 3 ชนิด ลูกกลม ลูกยาว ลูกน้้ม

๓. ผลอ่อน ชนิดเปลือกลูกแข็ง หั่นตากแดดปิ้ง
เป็นยาธาตุ

คำถาม

๑. เกสรชั้วตฤนี้ชื่อว่าอะไร ?

๒. มี รส และ สรรพคุณ

อย่างไร ?

๓. เป็นส่วนประกอบในยา

สามัญประจำบ้านแผนโบราณ

ตำรับใด ?

www.thaicrudedrug.com
by Sudarat Homhual

fl "๗

๑. เนื้อในฝักคุณ

๒. รสหวานเอียน ระบายท้อง ช่วยบรรเทาการแน่นหน้าอก ฟกซ้ำ แก้ลมเข้าข้อและขัดข้อ

๓. อยู่ในยาถ่าย

fl "๕

คำถาม ให้ตอบชื่อเภสัชวัตถุ ตามหมายเลขว่าชื่ออะไร พร้อมทั้งบอกสรรพคุณ ?

15

© ริปติย์ พ.

๑

fl

๒

เอกสารประกอบการเรียนการทบทวนเภสัชกรรมไทย ภาคปฏิบัติ ริปติย์ พ.

๑

๒

๑. ใบพริกไทย ใบ รสเผ็ดร้อน
สรรพคุณ แก้ลมจุกเสียดแน่น ปวด
มวนในท้อง
๒. ใบพลู รสเผ็ด สรรพคุณ ลนไฟอุ่นๆ
ปิดหน้าอกเด็ก แก้ปอดและหลอดลม
อักเสบปิดตามต่อมน้ำเหลือง แก้
อักเสบทำให้ยุบเร็ว เคี้ยวอมในปาก
แก้แมงกิ้นฟัน

15

fl "๕

คำถาม :

๑. ตัวยาใด มีสรรพคุณบำรุงโลหิต ให้เขียนชื่อตัวยา พร้อมหมายเลขกำกับ?

3

4

5

1

fl

2"๕

16

คำถาม :

๑. ตัวยาใด มีสรรพคุณบำรุงโลหิต ให้เขียนชื่อตัวยา พร้อมหมายเลขกำกับ?

16

©ธิปไตย พ.

๑. กล้วยไม้ชนิดนี้มีชื่อว่าอะไร ?
๒. มีสรรพคุณใด ?

fl "๕

©ริปติย์ พ.

๑. จันทน์เทศ

๒. สรรพคุณ แก้ไข้ดีเดือด ดีพลุ่ง แก้กระสับกระส่าย ตาลอยเปลอสติ

บำรุงตับ ปอด น้ำดี

fl "๕

๑. เกสรตัวผู้ชื่อว่าอะไร อยู่ในจุดพิกัดต่างกันว่าใดอย่างไร
๒. ส่วนผลมีสรรพคุณใด

fl "๕

©ริปติย์ พ.

๑. มะระขี้นก จุลพิภดต่างกันที่ถิ่นที่เกิด มะระขี้นก มะระจีน
๒. รสขม สรรพคุณ แก้พิษฝี แก้บวม แก้ปวดเจ็บอักเสบจากพิษต่างๆ
แก้ปากเปื่อยปากเป็นฝ้าขาวเป็นขม บำรุงระดูสตรี

fl "๕

©ธิปไตย พ.

๑. เกล็ดขี้เหล็กนี้ มีชื่อว่าอะไร ?
๒. เป็นส่วนประกอบในพิกัดยาห้าสิ่งใด ?

fl . "๕

©ธิปไตย พ.

๑. ไม้เท้ายายม่อม

๒. เบญจโลกวิเชียร (แก้วห้าดวง เพชรสว่าง
ห้าาราก)

fl . "๕

๑. เกษัษวัตถุนี้เรียกว่าอะไร มีสรรพคุณเสมอกับอะไร
๒. ใน สสม. ใช้แก้อาการใดบ้าง ให้บอกอย่างครบถ้วน

fl "๕

๑. บอระเพ็ด สรรพคุณเสมอกับ ชิงช้าชาลี
๒. แก้วไข่ และ แก้วอาการเบื่ออาหาร

fl "๕

๑. เกสซ์วัตตฤนี้ ชื่อว่าอะไร ?
๒. มีฤทธิ์แรงในทางใด ? เป็นอันตรายอย่างไร

fl "๕

๑. จุนลี
๒. มีฤทธิ์แรงทางกัดทำลาย รับประทานมาก กัดทำลายกระเพาะอาหารและลำไส้ ทำให้ฟันโยกหลุด สรรพคุณทางยา กัดหัวฝี หัวหูด รักษาจุดด่างดำ รักษาฝ้า

๑. เกสรตัวผู้ชื่ออะไร ?
๒. ส่วนใบอยู่ในกลุ่มตัวยาสใด และมีสรรพคุณใด ?

44

fl . "๕

๑. กระชาย

๒. รสเค็ม ใบกระชาย รสเค็ม แก้โรคในปาก
ลำคอ แก้โลหิต

45

๑. เกสรตัวผู้ ชื่อว่าอะไร ?
๒. มีสรรพคุณใด

fl . "๕

๑. มะเกลือ

๒. เม่า สรรพคุณ ตำคั้นเอาน้ำประมาณ ๒ ช้อนโต๊ะ ผสมหัวกะทิหรือนมสด รับประทานขับพยาธิตัวติด พยาธิไส้เดือน ไล่ผลดี

๑. มะเกลือ
๒. เม่า สรรพคุณ ตำคั้นเอาน้ำประมาณ ๒ ช้อนโต๊ะ ผสมหัวกะทิหรือนมสด รับประทานขับพยาธิตัวติด พยาธิไส้เดือน ไล่ผลดี

fl "๕

๑. เกสรตัวผู้นี้ ชื่อว่าอะไร ?
๒. มีสรรพคุณใด ?

๑. หินปะการัง
๒. แก้วพิษไข่ ไข่กาฬ และฝี่ที่มีพิษอีกเสบ

fl "๕

๑. เกสรตัวผู้ ชื่อว่าอะไร ?
๒. มีสรรพคุณใด และมีสรรพคุณ
เสมอกับอะไร

fl "๕

๑. หญ้าปากควาย
๒. สรรพคุณ ดับพิษกาฬ แก้ไข้พิษไข้หัวทุกชนิด ช่วยย่อยอาหาร แก้พิษ แก้ไข้ตรีโทษ มีสรรพคุณเสมอกับ มะไฟเดือนห้า

fl "๕

คำถาม

บอกชื่อ ส่วนที่ใช้ปรุงยา และสรรพคุณ?

26

fl "๕

คำถาม

บอกชื่อ ส่วนที่ใช้ปรุงยา และสรรพคุณ?

๑. ปูทะเล ส่วนก้าม ใช้ทำยา

๒. สรรพคุณ ดับพิษกาฬ แก้พิษอักเสบ แก้ไข้ร้อนใน กระจายน้ำ

fl "๕

๑. เภสัชวัตถุนี้ชื่อว่าอะไร ?
๒. ในสสม.ใช้แก้อาการอะไร อย่างไร ?

fl "๕

1. เรว

**2. เมล็ดใหม่ของผลแก่ แก้อาการท้องอืด ท้องเฟ้อ และแน่นจุกเสียด บดเป็นผง
กินครั้งละ ๓ - ๙ ผล (หนัก ๑ - ๓ กรัม) วันละ ๓ ครั้ง**

๑. เกษัชวัตถุนี้ชื่อว่าอะไร?

๒. ฟองได้จากการต้มเคี่ยวเปลือกต้นคือ ? มีสรรพคุณใด

fl "๕

๑. แก่นมะหาด

๒. ปวกหาด สรรพคุณ ขับพยาธิไส้เดือน พยาธิเส้นด้าย พยาธิตัวตืด

fl "๕

คำถาม เกล็ดช้วัตถุนี้ มีชื่อเรียก
ว่าอะไร ?

ในสสม. ใช้แก้อาการใด?

หากรับประทานมีอาการท้องอืดเพื่อ
จะป้องกันอย่างไร

๑. กล้วยน้ำว่า

๒. กล้วยน้ำว่าห้ามรับประทานครั้งละครึ่งผลถึงหนึ่งผล หรือใช้กล้วยน้ำว่าดิบฝานเป็นแว่นตากแดดให้แห้ง บดเป็นผง ชงน้ำดื่มครั้งละครึ่งผลถึงหนึ่งผลหรือบดเป็นผง บั่นเป็นยาลูกกลอนรับประทานครั้งละ ๔ เม็ด วันละ ๔ ครั้ง ก่อนอาหารและก่อนนอนรับประทานแล้วแล้วอาจมีอาการท้องอืด เพื่อ ป้องกันได้โดยใช้ร่วมกับยาขับลม เช่น น้ำขิง พริกไทย เป็นต้น

www.thaicruedrug.com
by Sudarat Homhual

1

www.thaicruedrug.com
by Sudarat Homhual

2

รูปถ่าย พ.3 ครูเจี๊ยบ

๑. ตัวยาตามหมายเลขชื่อว่าอะไร
๒. หากตัวยากลุ่มนี้เป็นส่วนประกอบยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณ ตัวยานี้ชื่อว่าอะไร

fl "๕

www.thaicrudedrug.com
by Sudarat Homhual

1

www.thaicrudedrug.com
by Sudarat Homhual

2

3

๑. 1. มะแว้งต้น 2. มะแว้งเครือ 3. ตานหม่อน
๒. ยาประสะมะแว้ง

๑. เกสรตัวผู้ชื่อว่าอะไร
๒. มีสรรพคุณใด

fl "๕

๑. ใบขนาด

๒. แก่จุกเสียด แน่นเฟื้อ ขับผายลม แก่ปวดท้อง ขับเหงื่อ ขับเสมหะ มวนเป็นบุหรี่ยสูบ
 แก่ริดสีดวงจุมุก

fl "๗

๑. ชื่อว่าอะไร ?
๒. มีสรรพคุณใด

๑. ส้มมะงา
๒. ใบ รสเย็นเบื่อ สรรพคุณ ต้ม
เอาน้ำอาบ แก้โรคผิวหนัง
ประดง ผื่นคัน

๑. เภสัชวัตถุนี้ชื่อว่าอะไร ?
๒. มีคุณสมบัติพิเศษอย่างไร ?

๑. หวายตะค้า

๒. คุณสมบัติพิเศษ ต้องสุ่มไฟ

เสียบก่อน จึงมาผสมยา มีอำนาจ

ดับพิษร้อน พิษไข้ได้วิเศษ

๑. เกสรตัวผู้ชื่อว่าอะไร ?
๒. มีสรรพคุณอะไร ?

fl "๕

๑. ดินประสีว

๒. ขั้บลมที่คั้งคั้งตามเส้น ทำให้เส้นเอ็นหย่อน ถอนพิษ แก้ก้นตามผิวหนัง

fl "๕

35

เวลาทำข้อนี้ 3 นาที

๑. อุปกรณ์นี้ในมาตราซึ่งดวงวัดแผนโบราณ เรียกว่าอะไร?
๒. จากภาพ รวมแล้วจะดวงได้น้ำหนักทั้งหมดกี่ ซี.ซี. ?

fl "๕

35

เวลาทำขั้นนี้ 3 นาที

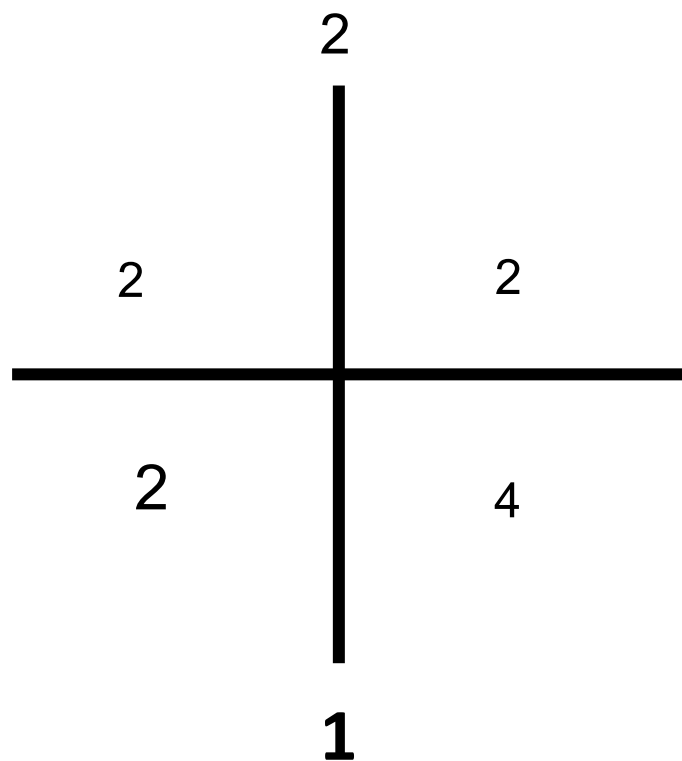

๑. ช้อนกาแฟ

๒. 4 ซีสี่

fl "๕

36

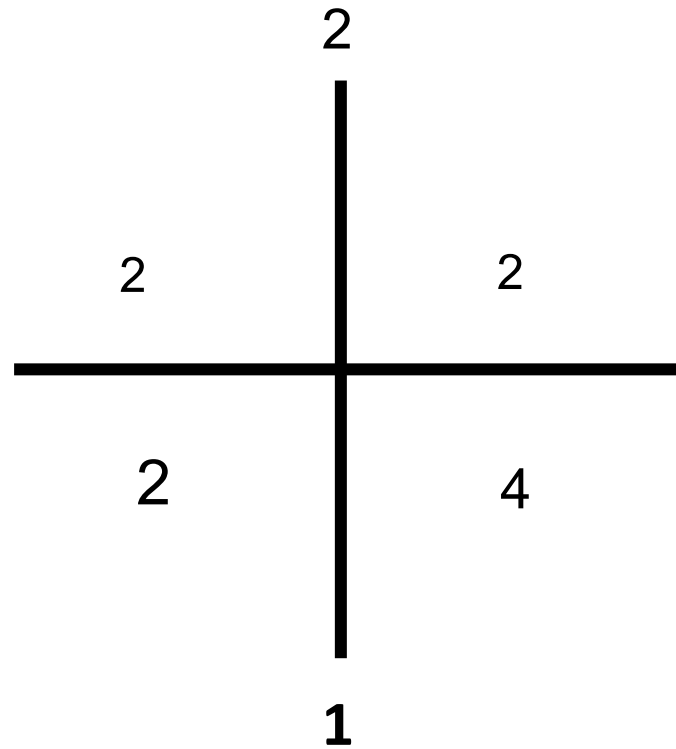

เวลาทำข้อนี้ 3 นาที
4 คะแนน

๑. เครื่องหมายนี้เรียกว่าอะไร ? อ่านค่าอย่างไร
๒. นำหน้ากรวมได้กี่กรัม

fl "๕

36

เวลาทำข้อนี้ 3 นาที
4 คะแนน

๑. ตีนกา ,อ่านว่า สองซั้ง สองตำลึง สองบาท สี่สลึง สองเฟื้อง หนึ่งไพ

๒. $1200 \times 2 + 60 \times 2 + 15 \times 2 + 3.75 \times 4 + 1.875 \times 2 + 1 \times 0.46875 = 2,569.21875$

หมดเวลา

fl ' ๕